

MİLLİYETÇİ-MUKADDESATÇI GRUPLARIN TİP'E VE TÖS'E SALDIRILARI

6 Mayıs 2026

Yıldırım Koç

1960'lı yıllarda Türkiye'nin en büyük düşmanının Sovyetler Birliği ve komünizm olduğuna inanan kişi ve örgütler, milliyetçiliği solculara saldırı olarak algıladı. ABD'nin Türkiye'ye ilişkin stratejisiyle uyum içindeki bu saldırıların en önemli hedefi de, özellikle Türkiye'nin her tarafında üyeleri bulunan Türkiye Öğretmenler Sendikası idi. Türkiye İşçi Partisi de hedefteydi; ancak onun kitlelerle bağının sınırlı olması, milliyetçi-mukaddesatçı grupların hedefinde ikinci sıraya konmasına neden oluyordu. Ayrıca, TİP'i komünistlikle ve Sovyetler Birliği yandaşlığıyla suçlamak kolaydı. TÖS ise tam bağımsızlıkçı ve ABD karşıtlığında çok etkili bir örgütlenmeydi.

Bu dönemde muhafazakar kanadın yaşadıklarını en güzel anlatan kişilerden biri, bu yıllarda Aykut Edibali'nin önderliğindeki Yeniden Milli Mücadele Hareketi içinde yer alan Süleyman Kocabaş'dır. Süleyman Kocabaş, 1960-1980 dönemini anlatan kitabında şunları yazmaktadır:

"Sovyet Rusya da Ortadoğu'ya hakimiyeti uğrunda Türkiye'deki taraftarı komünistlerle Türkiye'yi kendi hakimiyetine alma mücadelesine başlayınca, 'Soğuk Savaş Dönemi' ülkemizde hafif yoğunluklu iç savaş şeklinde sıcak savaşa dönüşecek, aralarındaki silah dengesi ve nükleer harp korkusu sebebiyle birbirlerine saldırmaya cesaret edemeyen Amerikan ve Sovyet blokları, 'dolaylı harp' yolunu seçerek hakimiyetlerindeki ülkeyi korumak veya hakimiyete alınacak ülkeye hakim olmak için devamlı iç unsurları kullanacaklar, Sovyetler komünist unsurları kullanırlarken Amerikalılar da anti-sovyet, anti-komünist unsurları kullanacaklardır. (...)

"Amerika, kendi nüfuz bölgelerini hakimiyetinde tutmak için 'şeytani' ilan ettiği komünizm tehlikesini devamlı kullandı. (...)

"3 Kasım 2002 Seçimlerinde Türkiye Komünist Partisi'nin 'yasal' hale gelip seçime giren partiler arasında 40 milyon seçmenden 55 bininin oyunu alıp sondan birinci parti olması karşısında gerçekten irkildim. 1960'lı yıllarda da (üstelik dünya ve Türkiye'de solun, sosyalizmin en popüler olduğu bir zamanda) 'Türkiye'de Türkiye Komünist Partisi'nin legal uzantısı' olarak kamuoyunda tanımlanmış TİP'in en fazla 1965'de 276.000 oy alması, hatta müteakip seçimlerde bunun giderek düşmesi beni yeni değerlendirmelere itti. Olmayan bir tehlike karşısında manipüle edilip kullanılmıştık. Bizi Amerika kullanıyordu, resmi düzen kullanıyordu. Komünizm gelecek korkusuyla 'kahrolsun Amerika' diyemiyorduk. Korku bizi, ordu ve polise sığdırmıştı. Anti-komünist beyanat veren devlet adamlarını 'kahraman, ardından gidilecek adam' olarak görüyorduk. Düzen de kendisini yaşatmak için 'kızıl canavar geliyor ha, sizi yutar, bana sahip çıkınız'la manipüle etmişti. Öyle ki, bu etkilerle bazı sağıcılarımız Amerika'dan çok Amerikancı, düzen yanlılarından çok düzençi olmuşlardı. (...)

"Milliyetçi gençlik olarak 1965-1980 zaman diliminde hep 'komünizm ha geldi ha geliyor öcüsü' ile yatıp kalkmıştık. Milliyetçi olmak için komünizme karşı olmak bize yetiyordu. (...)

"Amerika'nın, Avrupalı dostlarına olduğu gibi Türkiyeli dostlarına da 'Kızıl Tehlike'yi göstermesi gerekiyordu. Gösterdi. Türkiye, ardından 12 Mart ve 12 Eylül müdahaleleri ile Amerika'ya 'yeniden dizayn' edildi.

"Amerika'nın karşı gibi görüldüğü, esasında karşı olmadığı 'komünist terör' onun 'can simidi' olmuştur. 'Şeytani' olmuştur. Şeytani oluşu, 'komünizm tehlikesi' söylemi etrafında menfaatlerinin daha iyi korunacağı düşüncesinden kaynaklanıyordu." (Kocabaş, Süleyman, Bir Kuşağın Dramı (1960-1980), Vatan Yay., İst., 2004, s.35, 128, 129, 267, 318)

Kendisini milliyetçi-mukaddesatçı olarak niteleyen ve çeşitli partilerde örgütlü kesimlerin TİP'e ve TÖS'e yönelik pervasız saldırıları, kendisini solcu olarak niteleyen kitlede milliyetçilik karşıtı anlayışların yaygınlaşmasına yol açtı. Bu saldırıların en önemilerine ilişkin bilgileri hatırlamakta yarar vardır.

Türkiye İşçi Partisi'ne Yönelik Saldırıları

Türkiye İşçi Partisi'ne yönelik saldırılar, 11 Kasım 1962 günü başladı. İstanbul'da Anayasaya aykırı yasaların kaldırılması ve faşizme karşı güçbirliği için düzenlenen Beyaz Saray toplantısı, kendisini milliyetçi-mukaddesatçı olarak niteleyen gruplarca basıldı.

9 Aralık 1962 günü TİP'in İstanbul'da Şişli ilçe örgütünün açılış töreni aynı grupların saldırısına uğradı.

TİP Genel Başkanı M.Ali Aybar'ın 11 Mayıs 1963 günü Adana'ya yaptığı gezi sırasında bazı kişiler aleyhte gösteri yaptı.

10 Ocak 1965 günü TİP'in Genel Yönetim Kurulu toplantısının yapıldığı Eminönü Öğrenci Lokali'ne ve TİP Genel Merkezi'ne gericiiler saldırdı. Saldıranlar "Kahrolsun Komünistler", "Moskova'ya" gibi sloganlar attılar.

TİP'in Aydın İl Kongresi (Ocak 1965), Adana İl Kongresi (Şubat 1965), Kırıkkale İlçe Kongresi (Mart 1965), Konya İl Kongresi (Nisan 1965), Silifke (Temmuz 1965); Gaziosmanpaşa, Gaziantep ve Ödemiş (1965) toplantılarına saldırılar gerçekleştirildi.

5 Mart 1965 günü Manisa'nın Akhisar ilçesinde "tütün" konusunda düzenlenen açık hava toplantısı, milliyetçi-mukaddesatçı grupların saldırısına uğradı.

4 Temmuz 1965 günü TİP'in Bursa il kongresine Komünizmle Mücadele Derneği üyeleri saldırdı. 7 delege linç edilircesine dövüldü. 8 delege de yaralandı.

22 Ağustos 1965 günü TİP'in Bergama, Ödemiş ve Menemen ilçe merkezlerinde arama yapıldı.

2 Haziran 1966 günü AP'liler Kayseri TİP İl Merkezini tahrip etti.

14 Nisan 1967 günü TİP Sakarya İl Kongresi'ne Nurcular saldırdı; 2'si polis 6 kişi yaralandı.

TİP Kayseri İl Merkezi 6 Mayıs 1967 günü tahrip edildi.

TİP Fatsa İlçe Kongresi'ne 2 Nisan 1968 günü saldırı düzenlendi.

TİP'in İstanbul ve Ankara'da 17 Mayıs 1968 günü düzenlediği toplantılara saldırıldı.

20 Nisan 1968 gecesi TİP'in İstanbul Sağmalcılar'daki lokali tahrip edildi.

8 Mayıs 1968 günü Ankara'nın Bala ilçesine giden iki TİP'li, AP'liler tarafından kaçırılarak dövüldü.

17 Mayıs 1968 günü Ankara Sincan'da TİP tarafından düzenlenen bir kahve toplantısı AP'liler tarafından basıldı.

TİP'in 19 Mayıs 1968 günü Kayseri'de düzenlediği açık hava toplantısına saldırıldı.

24 Mayıs 1968 günü Çorum Alaca'da TİP'in düzenlediği açık hava toplantısına AP'liler saldırdı.

30 Mayıs 1968 günü Çorum'da TİP'lilere saldırıldı. Aynı gün Ödemiş'te düzenlenen kapalı salon toplantısına da saldırı düzenlendi.

23 Temmuz 1968 günü Konya'da yeşil sarıklıların yönettiği bir kalabalık, Öğretmenler Lokali'ni, *Yeni Konya Gazetesi*'ni, TİP merkezini ve bazı kitapçılarını tahrip etti.

TİP'lilere saldırılar TBMM çatısı altında da sürdürüldü. TİP Malatya Milletvekili Şaban Erik, 16 Şubat 1966 günü Millet Meclisi'nde konuşurken AP'lilerin saldırısına uğradı ve dövüldü. AP'li milletvekilleri 6 Ocak 1967 günü Meclis'te TİP'li milletvekillerine saldırdı. TİP İstanbul Milletvekili Çetin Altan 23 Nisan 1967 günü Millet Meclisi'nde dövüldü. Çetin Altan'ın dokunulmazlığı 21 Temmuz 1967 günü kaldırıldı. Anayasa Mahkemesi bu kararı 2 Ağustos 1967 günü iptal etti. AP'li milletvekilleri 19 Şubat 1968 günü TİP'li milletvekillerine saldırdı.

11 Şubat 1968 günü, İstanbul'da yayımlanmakta olan *Bugün Gazetesi*'nin, "Kadıköy'de Kuran yakıldı" haberi üzerine Osmaniye'de Komünizmle Mücadele Derneği halkı kışkırttı ve Kaymakamlık taşta tutuldu.

24 Şubat 1968 günü Ankara'da düzenlenen Anayasa Mitingi'ne katılanlara 200 kişilik gerici bir grup, sopa ve demir kancalarla saldırdı.

16 Şubat 1969 İstanbul'da Kanlı Pazar yaşandı.

27 Ocak 1971 günü TİP'in Amasya İl Başkanı ve Genel Yönetim Kurulu yedek üyesi Şerafettin Atalay öldürüldü. (TİP'e saldırılar için bkz. Sargın, Nihat, *TİP'li Yıllar (1961-1971) Anılar-Belgeler, C.II*, Felis Yay., İstanbul, 2001; Ünsal, Artun, *Umuttan Yalnızlığa, Türkiye İşçi Partisi, 1961-1971*, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul, 2002; Varuy, Nebil, *Türkiye İşçi Partisi, Olaylar-Belgeler-Yorumlar, 1961-1971*, Sosyal Tarih Yay., İstanbul, 2010; TİP, *Çalışma Raporu, Üçüncü Büyük Kongre, 9-12 Kasım 1968*, Ankara, Ankara, 1968)

Türkiye Öğretmenler Sendikası'na Yönelik Saldırıları

Horasan Saldırısı: 1967 yılının önemli saldırılarından biri, Erzurum'a bağlı Horasan'da gerçekleştirildi. Horasan saldırısı konusunda TÖS Genel Merkezi'nin 17 Ocak 1967 tarihli açıklaması şöyleydi:

"Kubilay olayını hatırlatan Horasan olayını incelemek üzere olayın ilk günlerinde Horasan'a gönderilen Türkiye Öğretmenler Sendikası temsilcisi dönmüştür. İnceleme sonuçları korkunç denecek kadar ciddidir:

"1) Olay, dini safsata ile karıştıran bir imamın camideki öğretmenleri tahkir etmesinden doğmuştur.

"2) Olay üzerine mahalli politikacıların hemen Ankara'ya telefon ettikleri, bir AP'li milletvekilinden talimat aldıkları söylenmiştir.

"3) Arkasından T.C.Hükümet Konağı cemaat tarafından kuşatılmış, cemaat: 'kelle istiyoruz' naralarıyla kuşatmayı üç saat sürdürmüştür.

"4) Erzurum Valisi olay için Ankara ile daha çok resmi olmayan temaslarda bulunmuş, Horasan Hükümet Konağı önünde 'kelle isteriz' diye bağırarak cemaate Vali, 'bütün öğretmenleri cezalandıracağım' diyerek konuşmasına başlamış, 'yaşa-varol' sesleri arasında bitirmiştir.

"5) Öğretmenler Sendikasına ve Ortaokul Müdürünün evine yapılan baskınlarla devam eden olayın korkunç gelişmesi karşısında cumhuriyet savcısı harekete geçmemiştir. Bu konuda direnen bir avukat cemaat tarafından türlü hakaretlerle maruz kalmış ve dövülmüştür.

"6) Vaize itiraz eden Ortaokul Müdürü olay gecesi saat üçte jandarma nezaretinde Erzurum'a kaçırılmış ve Vali tarafından Erzurum'a nakle zorlanmış ve nakli yapılmıştır.

"7) Horasan olayları kapanmamıştır. Cumhuriyetin katlini, Anayasayı ve laiklik ilkelerini hedef alan yeni bahanelerle tekrar alevlenebilir, kanlı olaylar ortaya çıkabilir." (TÖS, Türkiye Öğretmenler Sendikası Birinci Olağanüstü Genel Kurulu (22-24 Ağustos 1967), Yürütme ve Yönetim Kurulları Çalışma Raporu, Ankara, 1967;155-156)

Konya Saldırısı: 1968 yılının en önemli saldırılarından biri 23 Temmuz günü Konya'da yaşandı. TÖS Gazetesi'nin 5 Ağustos 1968 tarihli sayısında bu saldırı şöyle anlatılıyordu:

"Yüksek öğrenim gençliği 'Amerikan emperyalizmini tel'in' mitingine kalkışınca, Tahir Hoca'nın kışkırttığı kimselerin örgütlendiği esnaf dernekleri, Milliyetçi Öğretmenler, Yeşilay, Ticaret ve Sanayi Odaları, Mücadele Birliği, Komünizmle Mücadele Derneği, geniş bir toplantı düzenliyorlar. Bu toplantıda, Hoca'nın direktifleri yönünde yapılacak kırım dökümün plânı saptanıyor. 'Anadolu'da Hamle' gazetesi gerekli yayını yapıyor. Bu gazete, muhayyilesini çalıştırıp TÖS ve TÖDMF'nin adlarını da karıştırıyor. 23 Temmuz günü Hükümet binası önünde büyük birikinti oluyor. Gençler durumu görüp tasarladıkları mitingden vazgeçiyorlar. Valiliğe giriş çıkışlarında kendilerine sataşılıyor. Orada bırakmıyorlar. Hükümet binasının camını çerçevesine saldırıyorlar. Sonra İşçi Partisi il merkezini kırıp döküyorlar. Polis hareketsiz ve kayıtsız.

"Önceden plânlandığı gibi, sol eser satan kitapçevleri, bir bayanın işlettiği içkili Hayat Lokantası, Yeni Konya gazetesi sırayla yıkılıyor, cam çerçeve indiriliyor. Polis hareketsiz ve kayıtsız. 'Öğretmenlere, öğretmenlere!' diye bağırıyor kalabalıktan bir kişi. Safflar halinde TÖS ve Dernek lokaline doğru yürünüyor. 1700-2000 kişi kadarlar. En önce 17-18 yaşındaki çıraklar, sonra işçiler, sonra esnaf ileri gelenleri, Hacı Operatör Komünizmle Mücadele Derneği Başkanı, vb. yürüyorlar. Hafif bir karşı koyma ile genç çıraklar çekilecek gibi davranınca arkadan 'yürüyün bre!' diye bağırıyorlar.

"Hükümet binası önündeki kalabalık öğleden sonra 3:30'da toplanmıştı. Öğretmenlere gelince 19:00 oluyor. İçerde 15 kadar öğretmen var. Hiç bir şeyden haberleri yok. Onlar yoksul öğrenciler için kurs açmışlar, bitişikteki okulda kursu çalıştırıyorlar. Yoruldukları zaman lokale gelip çay kahve içiyorlar, dinleniyorlar, sonra evlerine. Saldırganlar hınçla ve hızla yürüyorlar. Bir kamyon asfalt parçası var yanları sıra. Başlıyorlar taşlamaya. Levhaları indirip parçalıyorlar. Kapalı kapıları kırıp alt kata, ikinci kata, üçüncü kata çıkıyorlar. Yirmi metre mesafede Merkez Polis Karakolu var. Fakat içerdeki polisler 'emir almadıkları için' dışarı çıkmıyorlar. Hareketsiz ve kayıtsız, seyrediyorlar. Öğretmenler askeriyeye başvuruyor. Onlar da emir almamışlar. Bir buçuk iki saat sürüyor yıkım. İçerideki arkadaşlar panik içinde. Tartaklanıyorlar. Biri ikinci kattan atlıyor, ayağı kırılıyor. Cam çerçeve tamam olunca, yakındaki Bomonti Lokantasına saldırıyorlar. Polis gene hareketsiz. İçerden direnenler oluyor. Direnenlerin elinde et, ekmek bıçağı var. Fazla sokulamıyorlar. Orduevinin, Lion Klübün, Torrance gazinosunun bulunduğu Aleattin tepesine yürüyorlar. İkinci Ordu Kumandanı diyor ki, 'Orduevine hücum olmadı, olsaydı ellerini kırardım!' Askerler Orduevinin önünde nöbete geçiyorlar. Ama öteki yerler yıkılıyor. Lion Klüpte, masonlar toplanmış. Konya'nın kardeş şehri adına açılan Torrance gazinosu yıkılıyor. Oradan Karayolları parkına geçiliyor. İşler sona ermek üzeredir. Polis ve asker hafif tertip harekete geçiyor. Gece yarısı bulunca, sakinlerinin çoğunluğu öğretmen olan Selçukevler'e yürüyorlar. Öğretmenler önceden tedbir almış. Askerler de yolu tutmuş. Pek dalıp giremiyorlar gece yarısı mahalleye. Genelevlere gidiyorlar." (TÖS Gazetesi, Sayı 12, 5.8.1968. Ayrıca bkz. TÖS, Devrimci Öğretmenlerin Savaşı, TÖS Yönetim, Yürütme, Denetim Onur Kurulları 1967-1969 Çalışma Raporu, 2. Olağan Genel Kurul, 7-9 Temmuz, Kayseri, 1969;140-143; Aksoy, Muammer, Devrimci Öğretmenin Kiyımı ve Mücadelesi, Cilt 1, Ankara, 1975;644-695)

Bolvadin Saldırısı ve Diğer Saldırıları: Afyonkarahisar'a bağlı Bolvadin'de 10 Ekim 1969 Perşembe günü, akşama doğru, çoğunluğu 10-15 yaşında çocuklar olan 700-800 kişilik bir kalabalık TÖS lokalini basıp camlarını kırdı. Bu arada, tertibi hazırlayan ve halkı kışkırtan A.P. Belediye Başkanının kardeşleri olan Komünizmle Mücadele Derneği üyeleri ile Milliyetçi Öğretmenler Derneği mensubu olan tahrikçiler yakaladıkları beş öğretmeni dövdü, bunlardan 24 yıllık bir öğretmen olan Süleyman Güvenir'i ağır bir şekilde yaraladı. Bu kanlı gösteri Adliye ve Kaymakamlık önünde meydana geldiği halde, sorumlu yönetim ve yargı elemanları suçluları kovuşturmadı, olaya seyirci kaldılar. Belediyede ek görevli olan hükümet tabibi ise, suçüstünden suçluları kurtarmak için komalık hale gelen öğretmeni, rapor vermediği gibi, hastaneye de yatırmadı.

TÖS Merkez Yürütme Kurulu, haberi aldığı Cuma akşamı, olayı yerinde izleme kararı aldı ve Cumartesi sabahı erken saatlerde avukatlarla birlikte Bolvadin'e vardı. Kaymakam ve Savcıya kanun ve görevlerini hatırlatan Yürütme Kurulu üyeleri resmi yollardan yaralı öğretmeni hastanenin doktoruna muayene ettirdiler, gerekli işlemlerin yapılmasına öncülük ettiler.

Aynı gün lokalin camları takılarak açıldı, toplanan öğretmenlerle, İkinci Başkan Dursun Akçam bir konuşma yaptı. Bu dayanışma toplantısında olayı protesto eden telgraflar okundu, devrimci öğretmenlerin yılmadan, korkmadan, halkı uyandırma, cehalet ve gericilikle mücadele görevlerine devam edecekleri açıklandı.

Yürütme Kurulu üyeleri ile konuşan halktan kimseler, çoluk çocuğa yaptırılan bu biçim taşkınlıklardan üzüntü duyduklarını açıkladılar ve elebaşları hakkında geniş bilgi verdiler. (TÖS Gazetesi, Sayı 41, 20.10.1969. Ayrıca bkz.Aksoy-1, 1975;637-638)

TÖS Düzce Şubesi 12 Ekim 1968 günü bir sanat şöleni düzenledi. Bu şölen İlim Yayma Cemiyeti, Komünizmle Mücadele Derneği ve Milliyetçi Öğretmenler Birliği tarafından beraberce basıldı. Bu üç örgüt bazı yoksul vatandaşlara akşam yemeği yedirdikten sonra Halk Eğitim Merkezi'nde onlara talimat vererek Belediye bahçesi salonundaki şölene saldırttı. Salonun camları kırıldı. Toplantının orta yerinde yeşil takkeli ve çember sakallı bir kişi kürsüde konuşan TÖS İkinci Başkanı'na saldırdı. Aynı anda da toplantı salonu dışarıdan taşlanmaya başlandı. Salona saldıranlar "Bunlar Allah'a küfür için toplanıyorlar," "Allah'a sövdürmeyeceğiz," "Dini bütün olan arkamızdan gelsin" diye bağıyorlardı. Polis saldırıları durduramadı. Olaya jandarma müdahale etti. Bazı öğretmenler dövüldü. (TÖS,1969;36; Aksoy-1,1975;604)

Gericiler, Malatya'da Turan Emeksiz Lisesi Edebiyat Öğretmeninin erkeklik organını 18 Ocak 1969 tarihinde kestiler. Saldırının nedeni, öğretmenin Nurcular ve Saidi Nursi aleyhinde yaptığı konuşmalardı. (Aksoy-1,1975;640-642)

Birecik Saldırısı: Fakir Baykurt'a 15 Ekim 1968 günü Birecik'te yapılan saldırı da önemliydi.

Fakir Baykurt Birecik'te Ceylan Sineması'nda bir konuşma yapacaktı. Ancak sinema salonu, büyük çoğunluğu İmam Hatip Okulu öğrencileri tarafından doldurulmuştu ve sürekli olarak "komünistler Moskova'ya" diye bağıyorlar, yaklaşık 40 kadar TÖS üyesini yuhluyorlardı. Kürsüye önce belediye başkanı çıktı ve öğrencileri kışkırtıcı bir konuşma yaptı. Ardından öğrenciler salondan çıkarıldı. Fakir Baykurt kısa bir konuşma yaptıktan sonra sinemanın dışarısına çıktığında saldırı başladı.

Fakir Baykurt, TÖS Gazetesi'nin 5 Kasım 1969 tarihli sayısında "Başımıza Taş" başlıklı yazısında bu saldırıyı şöyle anlatıyordu: "Köy sahibi bir ağanın köy sahibi olan oğlu din dersi ve edebiyat öğretmenin, 'Müseccel' (!) bir komünist gelmiş, bir gavur gelmiş, sinemada halkı toplayıp aşı yapacakmış, gidin konuşurmayın, vurun,' diye ayarttığı lise öğrencileri, Ceylan Sineması'na toplanıp konuşmamı engellediler. Başıma kerpiç ve taş attılar kafamdan kan akıttılar." (TÖS Gazetesi, Sayı 18, 5.11.1969)

Fakir Baykurt yaşadıklarını yıllar sonra yayımlanan anılarında da şöyle anlatmaktadır: "Taş, tuğla, kerpiç parçaları. Savuruyorlar. Dolu gibi yağıyor başımıza. (...) Sırtıma, belime, başıma kaç tuğla, kaç kerpiç parçası, taş yedim bilmiyorum. Kimi bir tekme savurup geçiyor. Tam kuyruk sokumum üstüne geliyor tekmeler. Çok acı duyuyorum. Çok mahcup oluyorum. Ben kaçamıyorum, onlar koşuyor. Vuran biraz geri gidip sırayı öbürüne veriyor. (...) Başıma yeniden bir taş, sonra bir tuğla geldi. Yıkıldım.

Korumaya çalışan polis bir iki daha yiyeyim diye kolunu kaldırdı.” (Baykurt, Fakir, *Öğretmenin Uyandırma Görevi, TÖS Dönemi: 1965-1971*, Eğitim-Sen Yay., Ankara, 2000;186-7)

TÖS Gazetesi bu saldırıyı şöyle verdi:

“F.Baykurt’a Birecik’te Yobazlar Saldırdı. Genel Başkanımız Fakir Baykurt’u Birecik Ceylan sinemasında verdiği konferanstan çıkarken taşlattılar. 37 yıl önce Kubilay’ın kanını yalayan kuzgunlar, son günlerde öğretmenlere saldırmaktadır. Bir siyasi ekibin kuklası olan şeriat, hilâfet, din, milliyet, mukaddesat tellâlları, tüm azgınlıklarına ve güvendikleri saklı ustalarına rağmen öğretmeni, devrimleri ve Anayasa ülküsünü halka iletmekten alıkoyamayacaklardır. Bu şaşkın ve derviş bozuntularına hatırlatırız ki, kendilerine göz kırpan egemen sınıfa dayansalar da, bir gün halka hesap verecekler ve Menemen kuduzlarının akıbetine uğrayacaklardır. Kandırıp robot gibi kullandıkları zavallı insanlar ve masum çocuklar aydınlığa ulaşip gerçekleri öğrenince hain kılavuzlarının cezasını kendi elleriyle vereceklerdir. O zaman öğretmene el kaldırtanların memleketi felakete sürüklediği görülecek, lâkin korkulur ki iş işten geçmiş olacaktır.” (TÖS Gazetesi, Sayı 17, 20.10.1968)

Boğazlıyan Saldırısı: 1969 yılı Temmuz ayında Yozgat Boğazlıyan’da olaylar yaşandı.

Ankara Tiyatrosu, Boğazlıyan TÖS Şubesi yönetimiyle anlaşarak, 6 Temmuz 1969 günü “Sarayda Bir Soyтары” oyununu sahnelemek üzere kente geldi. Gereken izinler alındı. Ancak bazı çevreler bu oyunda komünizm propagandası yapıldığı iddiasını yaydılar ve halkı kışkırttılar.

Oyun kapalı sinema salonunda oynayacaktı. Ancak sinemanın önünde büyük bir halk kitlesi birikti ve saat 20.00 civarında halk sinemaya taş ve sopalarla saldırdı. Bir süre sonra jandarma yetişti; ancak halk jandarmayı da taş yağmuruna tuttu. Bazı jandarmalar yaralandı. Halkı yatıştırmak için konuşma yapan savcıyı da yuhaladılar. Bu arada TÖS’lü öğretmenlerin ve solcu avukatların evleri, TÖS şubesinin bulunduğu binaların cam ve kapıları kırıldı. (*İmece Dergisi*, Ocak 1970;29-30)

Kayseri Saldırısı: TÖS’ün 2. Olağan Genel Kurulu’nun 7-9 Temmuz 1969 günleri Kayseri’de toplanması kararlaştırıldı. TÖS genel kurulunun ardından TÖDMF (Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu) kurultayı da Kayseri’de toplanacaktı.

Kayseri’de Alemdar Sineması’nda başlayan genel kurul, milliyetçi-mukaddesatçı kesimin saldırısına uğradı. Eğer askerler yetişmeseydi, 2 Temmuz 1993 günü Sivas’ta Madımak Otel’inde yaşanan katliamın çok daha büyüğü 8 Temmuz günü (TÖS’ün kuruluş yıldönümünde) Kayseri Alemdar Sineması’nda yaşanacaktı.

Enver Atılgan, *TÖS Gazetesi*’nin 20 Temmuz 1969 tarihli sayısında yer alan “Kayseri Olayları ve Düşündürdükleri” yazısında saldırıyı şu şekilde anlatıyordu:

“Hiçbir devirde gericiler, tutucular, yobazlar, din istismarcıları böylesine gemi aziya alamamış ve meydanı boş bulup böylesine atlarını hoyratça oynatamamışlardı.

“Ve gene hiçbir devirde irtica böylesine korkunç bir şekilde hortlamamış ve böylesine kontrolden uzak kalmamıştı.

“Onun içindir ki, Amerikan emperyalizmi ve yurdumuzdaki işbirlikçileri Kayseri olaylarını yaratmak için en uygun zamanı ve yeri seçmekte ustalıklarını devam ettirmişler ve de başarmışlardır.

“Bugüne kadar devrimci güçlere karşı tertiplenen irtica olaylarının en korkuncu olduğu için Kayseri olaylarını bir kez daha anlatmakta fayda var sanırız:

“8 Temmuz 1969 saat 9.30 Türkiye Öğretmenler Sendikası Kayseri’de yapmakta olduğu 2. Olağan toplantısının 2nci gününde Alemdar Sinemasında her şeyden habersiz 700 delege ve 200 izleyici öğretmen toplanmış bulunuyor. Çoğunluk sağlandığı için Divan Başkanı Cemal Başbay toplantıyı açıyor. Dünden yarım kalan komisyon raporları üzerindeki görüşmeler bir delegenin söz alarak mikrofon başına gelmesiyle başlıyor. Saat 10’a 10 kala Divan Başkanı konuşmacının sözünü keserek, olağanüstü bir durum için Genel Başkan Sayın Fakir Baykurt’a söz veriyordu. Baykurt, ‘Gericilerin, tutucuların, bağnazların saldırısına uğramak üzere olduğumuzu ve büyük bir kalabalığın kongremizi basmak için şu anda sinema binasına çok yakın bir yerde olduklarını, bizi halkla karşı karşıya getirmek için dün gece Mimar Sinan, Kurşunlu Camileri ile İmam Hatip Okulunun ve Türk Kültür Derneği’nin şehir ceryanı kesilerek dinamitlendiğini bildirerek Türk öğretmenlerinin bu tertip ve saldırısı karşısında da soğukkanlılıkla bu işi etkisiz kılacaklarına inancımın tam olduğunu ve bizleri öldürseler de halkımızla karşı karşıya gelmeyeceğimizi önemle belirtirim’ diyordu.

"Arkasından ünlü bir halk ozanımız olan Nebi Dadaloğlu'nun gür sesi yükseliyordu. 'Gardaşlarım endişeye lüzum yok, gelecekleri varsa, görecekları de vardır. Tedbir alalım.' Çok güzel ama neyle? Nasıl bir tedbir? Ne bekliyorduk ki, zamanında tedbir alalım. Şu anda etrafımıza bakıyoruz, kendimizi korumak için geçici divan kurulunun oturduğu 6-7 sandalyeden başka hiçbir şey göze çarpmıyor. İnsan kanına susamışların, dinsizleri, komünistleri öldürmek amacıyla aldatılmışların ulmaları duyulmaya başlıyor. Saat tam 10, bir ses daha yükseliyor. 'Hareket başladı.'

"Demir kapılar kırıldı. Aklınıza gelen her şey bir anda tuzla buz oldu. İç kapıları olanca gücümüzle koruyor, saldırganları içeri sokmamaya çalışıyoruz. Kaya taşlar, sopalar, demir parçaları, tuğlalar yıldırım hızıyla içeriye fırlatılıyor, arkadaşlarımızı bir bir yaralayarak yerlere seriyordu.

"Bunlar yetmiyormuş gibi fıçılarla, tenekelerle benzin taşıyor, benzine batırılmış paçavralar, molotof kokteylleri tutuşturulup içeriye fırlatılıyor, korkunç patlamalar yankı yapıyor, yer yer alevler yükseliyor ve hızla söndürülmeye çalışılıyordu. Bunların bir sonuç vermediğini gören, deliye dönmüş saldırganlar fıçılarla, tenekelerle benzini döküp ateşliyorlar. Alemdar sinemasının yan kapısı koyu kırmızı bir alev bürünüyor. İşte 900 öğretmenin hayatından tamamen ümidini kestiği an bu andı. Çünkü saldırganlar her haliyle bizleri çatır çatır yakmakta azimli ve kararlı olduklarını kanıtlıyorlardı. Elektriklerin sönmesi bu gerçeği daha da kuvvetlendiriyordu. Karanlık sinemaya hâkim durumdaydı. Özel jeneratörle aydınlanan iki lamba kalmıştı.

"Gericiler ve tutucular tarafından akşamdan koltukların altına yerleştirdikleri içi benzin dolu yüzlerce şişe toplanıyordu. Alevler bu benzin şişelerine yetiştiğinde 900 öğretmen sinemayla birlikte havaya uçacaktı. İşte yakmakta yüzde yüz kararlı oldukları bu tasarlanmış, plânlanmış ve tertiplenmiş olaylardan da rahatlıkla anlaşılıyordu. Durumun çok kritik ve tehlikeli olduğunu Paşaya haber verip yardım istemek için her türlü tehlikeyi göze alarak giden Genel Başkan Fakir Baykurt'un henüz dönmediği için hayatından endişe ediliyordu.

"İşte bu kuşkulu, korkulu ve ölümlü burun buruna geldiğimiz anda bir ses daha yükseldi. 'Askerler geldi.' Ama inancımızı kaybetmiştik, hiçbir şeye inanamıyorduk artık. Eli kolu bağlı 15-20 gönülsüz polisin saldırganlar arasında şaşkın şaşkın dolaştıklarını gördükçe kahroluyor ve hükümetin emniyet kuvvetlerine güvenimiz kalmıyordu. Evet, tek ümit askerdı. Ve nihayet askeri yardım sağlanmıştı. Sütne gerisinde işi tertipleyen çıkarıcıların ve bu işi niye yaptıklarını bilmeyen gencecik delikanlıları 10 lira karşılığında satın alan din tüccarlarının sevinçleri, Şanlı Ordumuzun çelik süngüsünü karşılarında bulunca her zamanki gibi kursaklarında kalmıştı. Asker kordonu altında havası alınmış konserve kutusunu andıran sinemadan alındık. Askeri hastaneye, oradan da Orduevine götürüldük. Bilindiği gibi saat 15.30'da askeri cemselerle Ankara'ya doğru yola çıkarıldık. Kırşehir'e gideceğimiz ve akşam yemeğini orada yiyeceğimiz bildirilmişken o anda nedenini bilmediğimiz ani bir kararla karakolu bulunan Çuğul durağına götürüldük. Oradan sivil otobüslerle Ankara'ya ulaştık. Kongrenin yarım kalan kısmını S.B.F. konferans salonunda tamamladık. Alemdar sinemasının dışında cereyan eden olayları bizler de sonradan öğrendik. Sol yayınlar satan Tok Kitapevi'nin yağma edilip yakıldığını, öğretmenlerin kaldıkları otellerin basılıp eşyalarının yağma edildiğini, otelcilerin dövüldüğünü, barların, lokantaların, Öğretmen Sendikasının, Derneğin, Öğretmenler Bankasının yakılıp yıkıldığını, eşyaların tuzla buz edildiğini, bunlarla da yetinmeyip gözü dönmüş saldırganların kızlara kadınlara saldırdıklarını, bir ses sanatkârı kadını öğretmen sanarak çırılçıplak soyarak yerlerde sürüklediklerini, kadına hakaret yetmiyormuş gibi, tenasül uzvuna parmaklarını sokup kösnül arzularını gidermeye çalıştıklarını.

"Din elden gidiyor amacıyla aldatılmışların yarattıkları bu çirkef olayları içinde bulunduğumuz yüzyılın en çok yüz kızartıcı olayları olarak nitelemek hiç de yanlış olmayacaktır.

"Bizim şikâyetimiz hiçbir zaman sınıfının bilincine varmamış zavallı saldırganlardan değil. Bizim şikâyetimiz çıkarıcılardan, bu sömürü düzenini sürdürmek isteyenlerden, bizim şikâyetimiz bu memleketi Endonezya katliamına götürmek isteyen ve bunu açıkça söyleyen Ateşoğlu'ndan. Ve Kayseri olaylarını tertipleyen art niyetli gerçek suçluların hepsinden. Olayların üstünden 2 ay gibi bir zaman geçti. Dünyanın en azılı beynelmilel müze soyuncuları bir haftada yakalanarak adalete teslim edildiği halde önemce çok daha ağır basan Kayseri olaylarının suçlularından hâlâ haber yok." (TÖS Gazetesi, Sayı 37, 20.8.1969)

Kayseri olayları sonrasında bazı kişiler gözaltına alındı. Daha sonra da olayda piyon olarak kullanılmış bazı gençler ve bazı işsizler yargılandı. Yargıç, izinsiz gösteri yapmaktan onar gün hapis cezası verdi. Daha sonra da bu cezayı paraya çevirip erteledi. (Baykurt, 2000;326)

Karaman Saldırısı: 23 Nisan 1970 günü Karaman'da da bir saldırı yaşandı. TÖS Gazetesi'nin 1 Mayıs 1970 tarihli sayısında Karaman'daki saldırı şu şekilde anlatılıyordu:

"Gerici yobazların Karaman'daki uçları önceden yaptıkları tertip ve hazırlıklar ile 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenlerini baltalamak istediler.

“Özü itibariyle şeriat düzeni özlemcisi ve onların destekleyicisi olan bu Ortaçağ düşüncesinin temsilcileri, Milliyetçi Öğretmenler Birliği, İlim Yayma Cemiyeti ve benzeri örgütlerde yuvalanmışlardır. İktidar partisinin çıkarıcıları ve yeni türeyen Millî Nizam Partisi, olayları örgütleyici olarak sahne gerisinde rol oynamışlardır.

“Yağmur duası yapmak bahanesi ile halkın en nazik ve en asil duygularını istismar ederek 15 bine yakın köylü, işçi, esnaf vatandaşı mezarlık semtinde toplayan bu kara kafalı mürteciler, halkı töreni basmaya sevk etmeyi başaramadılar. Korkunç emellerinin gerçekleşmesi için bahane bulmak üzere devrimci ve Atatürkçü öğretmenlere saldırmayı uygun gördüler. Bu plânı uygulamak üzere lise öğretmenleri Celalettin Özveri ile Mustafa Güleroğlu'na sataştılar. Bu işle görevlendirilen başıboş bir iki serseri Celalettin Özveri'ye söverek görevini yaptı. Bu küfür ve sataşma öğretmenlerin sabırlı davranışları ile bir olaya dönüşmeyebilirdi. Ne var ki, olayın yaratıcıları plânın uygulanması için yakaladıkları fırsatı kaçırmadan halkı kıskırttılar. Öğretmenleri dövdüler. Kaymakamlık jipi ile öğretmenlerin Adliyeye sığınmaları üzerine kalabalık Adliyyeyi sardı. Öğretmenler yine Kaymakam jipi ile Konya'ya kaçırılmak suretiyle ölümden kurtarıldılar.” (TÖS Gazetesi, Sayı 53, 1.5.1970)

İslâhiye Saldırısı: TÖS Gaziantep İslâhiye Şubesi 14 Haziran 1970 tarihinde bölgesel nitelikte bir seminer düzenledi. Seminere TÖS Genel Merkezi'nden konuşmacı olarak Fakir Baykurt, Prof.Bahri Savcı ve Muzaffer Sayar katılacaktı.

Düzenlenen semineri baltalamak isteyen gerici çevreler, 13 Haziran günü Dervişiyeye Camiinde toplanarak, 'Yarın burada solcular toplanıp komünizm propagandası yapacaklar. Düşmanımız Rusya'yı övecekler, dostumuz Amerika'ya sövecekler' diye halkı tahrik ettiler. Ayrıca bir de şehir hoparlörlü araba dolaştırarak “Yarınki cihada gelin” çağrısında bulundular. Olaylar bir anda TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt'un görev yeri Fevzipaşa'da duyuldu ve seminerin yapılmasını isteyen Fevzipaşalılar minibüslerle İslâhiye'ye geldiler. Ancak seminere karşı olan grup da 500 kişi kadar oldu ve Dervişiyeye Camii önünde toplanarak TÖS'lü öğretmenler ve Fevzipaşalılara zaman zaman tecavüze yeltendiler. Kaymakamlıktan, semineri baltalamaya çalışanların tesirsiz hale getirilmesi ve çıkacak olaylardan onların sorumlu tutulması için tedbir alması istendi. “Tedbirler alınmıştır. Toplantıyı kimse engelleyemez” diyen Kaymakam Nizamettin Güven'e, TÖS yetkilileri, “Kayseri Valisi de aynı şekilde tedbir alındığını söyledi, fakat çıkan olayları önleyemedi ve devleti 300 bin lira zarara soktu” karşılığını verdiler. Tahrikçi olarak tespit edilen kişiler hakkında ilçe savcılığına şikâyette bulunuldu. (TÖS Gazetesi, Sayı 57, 1.7.1970)

1970 yılında Malatya Darende, Tokat, İzmir Kınık, Yozgat Alaca, Burdur Bucak, Denizli Bekili, Kahramanmaraş Elbistan, Giresun, Adıyaman, Karabük Eskipazar ve Elazığ'da da olaylar yaşandı. (Akgöl, H., *Türkiye Öğretmenler Sendikası 1965-1971 (Kuruluşu, Etkinlikleri, Sorunları)*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Haziran 1981;72)

15 Temmuz 1970 günü Yozgat'ta komünizmi tel'in mitingi düzenlendi. TÖS Şubesi'ne saldırı yapılacağı ihbarı alınınca, Ankara'dan ve Boğazlıyan'dan 90 kadar öğretmen ve genç Yozgat'a geldi. Miting sonrasında göstericiler TÖS Şubesi'ni sardı ve binayı taşa tuttu. Jandarma olaya müdahale etti. Binadakiler askeri araçlarla Alaca'ya götürüldü. Ankara'dan gelen 70 kişi burada kiralanan bir otobüsle Ankara'ya gönderildi. Alaca'da kalıp Boğazlıyan'a gidecek 22 kişi Alaca halkının saldırısıyla karşı karşıya kaldı. Jandarma olaya müdahale etti. Boğazlıyan'dan gelenler yürüyerek şehri terk etti. Ancak Alacalı bazı kişiler onların arkasından gelerek, etrafa tabancayla ateş açtılar. 22 kişi gece karanlığında kaçtı ve sabaha kadar yürüyerek Yozgat'ın Sorgun ilçesine ulaştı ve oradan Boğazlıyan'a geçti. 22 Ağustos 1970 günü ise TÖS Yozgat Şubesi'nin kongresi için kente gelen TÖS yöneticileri Ankara'ya dönmek için otobüse binmek istediklerinde engellendi. Dursun Akçam ve arkadaşları polis arabalarıyla Sivas yoluna çıkarıldı. Saldırganlar taksilele takip etti ve otobüslerin TÖS'lüleri almasını saatlerce engelledi. Ancak uzun çabalar sonrasında Ankara'ya giden bir otobüste yer bulunabildi.

1970 yılı başlarında Malatya Darende'de Milliyetçi Öğretmenler Derneği Başkanı Hamza Tektaş, dört TÖS'lü öğretmenle tartıştı. Ardından okulun bitişiğindeki camiye giderek, “Komünistler Kur'anı yırtıp yerlerde çiğniyorlar; seyirci mi kalacaksınız!” diyerek halkı kıskırttı ve 300-400 kişilik bir halk topluluğu, müdürü ve üç öğretmeni dövdü. Olaylar ertesi gün de devam etti. Hamza Tektaş'ı omuzlarına alan grup, Milli Eğitim Müdürünü ve Kaymakamı tartakladı.

Kula Saldırısı: Kula'nın bir köyünde 24 Ocak 1971 gecesi yaşananlar da öğretmenlerin yaşadıkları zorlukları yansıtmaktadır:

“Öğretmenlere yapılan saldırıların en çirkinini 24 Ocak 1971 gecesini Kula'nın Börtlüce köyünde meydana geldi. Okul müdürü Hüseyin Ergün, üzerine katran dökülerek ve boynuna yular geçirilerek, geceleyin köy sokaklarında dolaştırıldı, dövüldü ve öldü sanılarak köye yakın bir yere bırakıldı. Köylüler tarafından bulunarak traktörle Kula'ya getirilen öğretmen Hüseyin Ergün komadan zor çıktı. Öğretmen. Alınan ifadesinde, 'tek suçum TÖS üyesi olmamdır!' dedi. Olaydan sonra muhtar Yusuf Ceyhan, bekçi Mehmet Kaya ve köylülerden Ahmet Ceyhan, Osman Ural ve Hikmet Öztürk tutuklandılar. “ (TÖS Gazetesi, Sayı 71, 1.2.1971)

TÖS, bu saldırıyı protesto etmek amacıyla Kula'da bir miting düzenledi. TÖS İzmir Şubesi Başkanı A.Nazmi Erdem'in yönettiği mitinge, TÖS'ün Ege Bölgesi'ndeki şubelerinin temsilcileri ve halktan yaklaşık 5.000 kişi katıldı. “Miting boyunca devrimci sloganlar bağırıldı. İzmir'den gelen Dev-Genç üyelerinin geniş emniyet tedbirleri aldığı mitingde İkinci Başkanımız Dursun Akçam siyasal iktidarı eleştirerek emperyalizm ve işbirlikçilerinin Türkiye'deki oyunlarını anlatmıştır.” (TÖS Gazetesi, Sayı 72, 15.2.1971)

Adapazarı Saldırısı: Bu saldırılardan en önemlilerinden biri 31 Ocak 1971 günü Adapazarı'nda TÖS şubesi tarafından düzenlenen mitinge yapılan saldırıydı.

TÖS Gazetesi'nin 15 Şubat 1971 tarihli sayısında bu saldırı şu şekilde anlatılıyordu:

“Kandırılmış Yurttaşlar Saldırısı.

“Adapazarı ilinin Geyve ilçesine bağlı Alifuatpaşa Bucağı Ortaokulu Müdürü Yakup Zeki'nin dövülmesi olayı üzerine Adapazarı TÖS şubesi tarafından, yurt çapındaki öğretmenlere saldırı olaylarını protesto amacıyla, 31 Ocak 1971 Pazar günü saat 13.30'da, Gümrükönü Meydanında bir miting düzenlenmiştir. Marmara Bölgesinden 2000'in üstünde öğretmen, ellerinde çeşitli dövizlerle Adapazarı'na sabahın erken saatlerinden başlayarak gelmeğe başladılar. Şehre bir canlılık gelmişti.

“Öğretmenler saat 13.00'e doğru gruplar halinde, TÖS lokali önünden alana doğru yürüdü. Alan bir mahşer yerini andırıyordu. 3000'i aşan bir seyirci topluluğu vardı. Henüz gruplar alanda yerlerini almamışlardı ki kalabalığın içinden bir grup: 'Müslüman Türkiye!,' 'Komünistler Moskovaya!' sözleriyle tempo tutmaya başladı. Buna öğretmenler safından 'Bağımsız Türkiye!' sloganıyla karşılık verildi.

“Aradan bir dakika geçmemişti. Önceden hazırlanmış çivili sopalarıyla elli altmış kişilik bir grup: 'Vurun komünistlere!' diye saldırdılar. Elleri boş olan öğretmenler kaçıştı. Pankart taşıyanlar kendilerini savundu. Kısa süren bir kargaşalıktan sonra, beşi öğretmen yedi kişinin yaralandığı anlaşıldı. Bunlardan biri ve en kahramanca dövüşeni Ömer Yüce hastanede, içlerinde, genel merkez avukatı Cemal Başbay, Geyve öğretmenlerinden Şükrü Özcan'ın da bulunduğu öteki kişiler ayakta tedavi edildiler. Onaltı kişi gözaltına alındı. Ortalık sakinleşince miting programı uygulanmaya başladı. Konuşmalar normal bir biçimde sürerken bir süre sonra yeniden kıpırdanmalar, bağırışmalar başladı. Birkaç kabadayı ellerinde bıçaklarıyla bir saldırı denemesi daha yapmak istediler. Bu kez sökmedi. Öğretmenler, DEV-GENÇ'li öğrenciler ve işçiler karşı koydular. Polis saldırganları yakalayıp gözaltına aldı.

“Miting, alanın güvenliği kalmadığı için 15.30'da sonuçlandırıldı. Polis topluca çelenk konmasına karşı çıktı. Daha önceki olaylarda da saldırganları çember içine alıyor, fakat sabote etmelerine engel olmuyordu. İlk saldırı sırasında da daha çok öğretmenlerin elindeki pankartları toplamakla ilgilendi.

“Saldıran grubun göze batan iki militanı vardı. Birisi MNP'si il sekreteri kömürücü Musa adında biri, ötekisi ise M.Kemal İlkokulu Müdür Yardımcısı Aydın. Milliyetçi Öğretmenler Derneği yöneticisi olan bu meslektaş yöneticiliğe atanmasının minnet borcunu böylece ödemiş oluyordu. Kalabalığı teşkil edenler ise vagon fabrikası işçileri ve imam hatip okulu öğrencileriydi.”

1971 Ocak-Şubat Saldırıları: Öğretmenlere yönelik saldırılar 1971 yılında da sürdü. Fakir Baykurt, 1971 yılında Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesinde verdiği ifadede 1971 yılı Ocak ve Şubat aylarında TÖS'e bildirilen saldırı olaylarını şöyle özetliyordu:

1 Ocak 1971: Elazığ'da öğretmen Kemal Güngörmüş'ün evine bomba atıldı.

1 Ocak 1971: Palu'nun Yeniköy'ünde öğretmen Cemile Erdoğan'ın evine saldırıldı. Olayı köy muhtarına bildiren okul müdürü dövüldü; yaralandığı için Palu hastanesinde tedavi altına alındı.

3 Ocak 1971: Sivas'ta öğretmen Numan Kartal'ın evine dinamit atıldı.

4 Ocak 1971: Eskişehir TÖS şube lokaline dinamit atıldı.

5 Ocak 1971: Düzce'nin Beciyörükler köyünde öğretmen Gül Aydın, okulu kapatmasına karşı çıktığı için muhtar Muhittin Gürol tarafından tokatlandı.

16 Ocak 1971: Konya TÖS şube lokaline dinamit atıldı.

17 Ocak 1971: Yunak ilçesi köylerinde üç bayan öğretmene saldırıldı.

23 Ocak 1971: Keskin TÖS şubesinde eşyalar parçalandı.

24 Ocak 1971: Kula'nın Börklüce köyünde öğretmen Hüseyin Ergün'ün üstüne katran döküldü, başına yular takıldı, geceleyin sokaklarda dolaştırıldı, yerlerde sürüklendi ve öldü sanılarak bir hendeğe bırakıldı. Öğretmen, Kula hastanesinde komadan zor çıktı.

25 Ocak 1971: Aybastı TÖS şube lokaline bomba atıldı.

26 Ocak 1971: Konya'da öğretmen Haydar Erol, cadde ortasında Ülkü Ocaklı komandolar tarafından dövüldü.

27 Ocak 1971: Sivas TÖS şube lokaline yeniden bomba atıldı.

27 Ocak 1971: Maraş TÖS şube lokaline yeniden dinamit atıldı.

27 Ocak 1971: Geyve'de bir bayan öğretmene sarkıntılık edildi. Saldırganın jandarma tarafından yakalanmasından sonra okul müdürü de saldırıya uğradı, yaralandı.

28 Ocak 1971: Sarıgöl'ün Dalaklı köyünde Mustafa Akkuş ve Halil Aydan, bir bayan öğretmenin evine girdi. Öğretmenin feryadına köylüler toplandı, öğretmen kurtarıldı.

31 Ocak 1971: Dinar TÖS şube lokaline dinamit atıldı; büyük hasar oldu, iki kişi yaralandı.

31 Ocak 1971: Adapazarı'nda Geyve saldırısını protesto için yapılan açık hava toplantısı, Milli Nizam Partisi üyelerinin saldırısına uğradı. Öğretmenlerle birlikte TÖS avukatı Cemal Başbay başından yara aldı. Daha sonraki duruşmalarda TÖS avukatları tehdit edildi.

6 Şubat 1971: Keskin TÖS şubesine dinamit atıldı.

9 Şubat 1971: Alaca TÖS şubesi Yozgat'tan gelen Ülkü Ocaklı komandoların saldırısına uğradı.

10 Şubat 1971: Aydın'da öğretmen Atilla Sarıkaya'nın yolu kesildi. Dövülen öğretmen yaralandı.

13 Şubat 1971: Mucur'da bir öğretmen saldırıya uğradı, yaralandı.

14 Şubat 1971: Batman'da öğretmenler lokali tahrip edildi.

15 Şubat 1971: Kütahya Tavşanlı TÖS şubesi tahrip edildi.

18 Şubat 1971: Maraş'ta öğretmen Durmuş Kebapçı ve eşi saldırıya uğradı; yakın bir köye kaçarak ölümden kurtuldular.

21 Şubat 1971: İncirliova'nın Gerenliova köyü öğretmeni Şükrü Kahraman, AP'li Ali Sivri'nin saldırısına uğradı. Öğretmenin "suç"u köye kitaplık açmaktı. Öğretmeni köylüler kurtardı.

21 Şubat 1971: İzmir'in Şirinsulhiye köyü öğretmeni, köye Atatürk büstü dikti ve kız erkek öğrencileri yan yana oturttu diye AP'lilerin saldırısına uğradı. Parti, öğretmeni başka yere sürdürttü. Köylüler, öğretmen dönünceye kadar okulu boykot ettiler, çocuklarını okula yollamadılar.

23 Şubat 1971: Maraş'ta bir kitapevi ve TÖS şubesi saldırıya uğradı.

26 Şubat 1971: Amasya Lisesi ve TÖS şubesi basıldı. Bir öğrenci ve TÖS üyesi öğretmenler dövüldü. Aynı gün TÖS şubesi yeniden saldırıya uğradı, iki öğretmen dövüldü. Bir mühendis ve bir yedeksubaya da saldırı oldu.

27 Şubat 1971: İslahiye'de gençler ve öğretmenler saldırıya uğradı. Öğretmen Murat Sarpkaya yaralandı.

28 Şubat 1971: Afyon'da öğretmen Ali Dayanak saldırıya uğradı.

28 Şubat 1971: Tarsus'ta Devrim İlkokulu öğretmeni Mehmet Gemici saldırıya uğradı. (Baykurt, F., *İfade, TÖS Savunması*, Eğitim-İş Yay., Ankara, 1994;97-100)

Milliyetçi-mukaddesatçı çevrelerin, genellikle siyasi iktidar tarafından duyarsızlıkla karşılanan bu saldırıları, solcuların milliyetçiliğe giderek artan bir tepki duymalarına yol açtı.

Bu saldırılar sonrasında "milliyetçi" dendiğinde akla gelen, inancı istismar ederek halkı her türlü ilerici-devrimci kişi ve kuruluşlara karşı kışkırtan çağdışı kişiler ve Amerikan işbirlikçileriydi.